

PRESS JUDICATA

TEMA: MEDIA

ORGAN FÖR JURIDISKA FÖRENINGEN - NUMMERTVÅ TVÅTUSENÅTTA - ÅRGÅNG ÅTTIOTVÅ

MARC JACOBS- SKANDALEN!

Press Judicata berättar
historien om stjärn-
designers fascination
för Härjedalen

TINGSNOTARIEN FRÅN OBYGGEN skriver månadens brev

NY TV-SERIE OM JURIDICUM

DEBATT: VI VILL HA ETT HEM! lokalfrågan är på tapeten

Det är ALDRIG för sent att *bestäm*ma sig

DU ÄR MITT uppe i dina juridiska studier eller håller kanske rent av på att avsluta dem. Men vilken inriktning ska din karriär få?

Siktar du på något inom affärsjuridiken? På Mannheimer Swartling har du alla möjligheter att bli varm i kläderna innan du bestämmer dig för vilken väg du vill gå. Genom att vi är specialiserade inom en rad olika områden, kan du pröva olika inriktningar innan du hittar det område som just du vill satsa på.

Vi erbjuder anställning och omfattande vidareutbildning till dig som är färdig jurist – med eller utan praktisk erfarenhet. Efter ditt första år hos oss kan du komplettera dina erfarenheter med ytterligare studier, tingstjänstgöring eller praktik av annat slag.

På www.mannheimerswartling.se/blienavoss kan du läsa mer om vad vi har att erbjuda och hur du gör för att ansöka.

Välkommen!

www.mannheimerswartling.se

MANNHEIMER SWARTLING

Stockholm Göteborg Malmö Helsingborg New York Frankfurt Berlin S:t Petersburg Moskva Bryssel Shanghai Hongkong

LEDARE

Lokalfrågan - ett funktionellt dilemma

Vad är det som skapar ett universitet? Den frågan kan besvaras på flera sätt. Man kan utgå från en ren kunskapsmässig definition. I så fall är en korrespondenskurs jämställd med en kurs som hålls i universitetets lokaler. De flesta skulle nog hålla med om att så inte är fallet.

Vad är det som skapar ett universitet? Den frågan kan besvaras på flera sätt. Man kan utgå från en ren kunskapsmässig definition. I så fall är en korrespondenskurs jämställd med en kurs som hålls i universitetets lokaler. De flesta skulle nog hålla med om att så inte är fallet.

Ett viktigt element i universitetsvärlden är socialiseringen och kontakten mellan studenter och lärare. De engelska elituniversiteten under 1800-talet byggde på en ideologisk konstruktion som var tänkt att forma den kultiverade gentlemannen. Där låg fokus på miljön och på kontakter. Nu är den eran knappast känd för sin intellektuella skaparkraft, men den illustrerar motsatsen till korrespondenskursen.

Juridicum ska ha kredd för att de inte rycktes med i sextiotalets våg av intellektuell industrialisering, med Ekonomicum och BMC som tydliga och opersonliga exempel. Man bestämde sig för att behålla sina anrika lokaler och i stället förlägga en del av institutionen vid Gamla Torget och behålla sitt centrala läge i det klassiskt akademiska Uppsala.

Som det visades i förra numret av PJ har dock denna uppdelning av institutionen lett till komplikationer i så väl pedagogiskt som i administrativt hänseende, och det säger väl sig självt. Dessutom har det fått till konsekvens att institutionen står helt utan en egen föreläsningssal, eller ett eget kafé för den delen. Sammantaget behåller dessa faktorer Juridicum med en allvarlig brist – sammanhållning.

Dessutom skapar det en känsla hos studenterna att vi på något sätt är mindre värda än andra, att vi kan slussas runt hur som helst och att vi inte har något annat val än att foga oss. Det är inte bra. Vi utbildas till att bli en del av förvaltningen. Där kommer också merparten av oss att hamna. Därför är det både ironiskt och sorgligt att vi behandlas så styrmoderligt av densamma.

Inom institutionen är man splittrad inför frågan men det verkar inte finnas någon konkret plan på att förändra situationen, trots att man så klart inser att nuvarande lösning är långt ifrån optimal. Man upprätthåller status quo. Men i längden är det inte hållbart. Förr eller senare måste man fatta ett beslut och ju tidigare det görs desto större är chansen att man kan skapa en bra lösning innan Uppsalas juristutbildning av nämnda skäl kommer att förlora sin position som Sveriges främsta.

Redaktörerna

Omslagsillustration

Emilie Tammelin

Redaktör

Johan Björkdahl

Biträdande redaktör

Oskar Belani

Ansvarig Utgivare

Joakim Halvarsson

Grafisk Form

Emilie Tammelin

Illustrationer

Mattias Lindblad

Emilie Tammelin

Layout

Emilie Tammelin

Tryck

Exakta, Hässleholm AB

Besöksadress

Övre Slottsgatan 3

753 11 Uppsala

Telefon

018-71 01 60

E-post

redaktion@jf-uppsala.se

Press Judicata är medlemsorgan för Juridiska föreningen i Uppsala. De åsikter som förekommer i tidningen överrensstämmer inte nödvändigtvis med Juridiska föreningens.

Medarbetare i detta nummer

ALEXANDRA CLASÈN

Alexandra är ifrån Linköping och läser T4. Hon drömmer om att lagböcker ska börja tillverkas i rosa och favoritmaten är keso.

SANDRA LUNDIN

Sandra kommer ifrån Stockholm och läser T4.

EMILIE TAMMELIN

Emilie läser T4 och kommer ursprungligen från metropolen Flen. Hon är förtjust i post-it-lappar och gillar att äta keso tillsammans med Alexandra.

JO-ANNA NORDSTRÖM

Jo-Anna läser T6 och är en glad, något förvirrad fitnessfantast. Drömmer om Bryssel, antecknar med alla färger och är rädd för utomjordingar.

INGRID FLODERUS

Ingrid är en exilgöteborgare med förkärlek för metodlära. läser T6.

JOHAN SUNDKVIST

Johan läser T6, är Mac-nörd, har en förkärlek för snyggt knutna slipsar. och är engagerad i JF.

ERIK EDSTRÖM

Erik läser T6. Jobbar annars hårt på sin spanska öppning. Drömmen är att en dag slå sin Mac i Schack.

PER LINDGREN

Per läser T2, men bor i Stockholm. Intresset för att skriva har funnits sedan han blev skrivkunnig.

JURIDISKA FÖRENINGENS HVUDSAMARBETSPARTNERS

Linklaters
MANNHEIMER SWARTLING
VINGE
Gernandt & Danielsson

—innehåll—

s 27

TINGSNOTARIEN FRÅN OBYGDEN
SKRIVET **BREVET**

Härjedalen-chic: Om scarfen som skakade
modevärlden

s 12

TEMA MEDIA

Upphovsrätt, Flashback och jurister i media.

s 15-22

s 11

Fyrans nya TV-satsning "oskyldigt dömd" med Juridicum i Uppsala som kuliss och Mikael Persbrandt i huvudrollen.

"Det kan väl vara trevligt med en fin promenad."

– prefekten tycker det är trevligt att traska till BMC. Studieutskottet
håller inte med

s 6

Insitutionen informerar om **Bolognaprocessen**

och hur det påverkar oss.

s 24-26

DEBATT.

**GÖR DIN RÖST HÖRD!
SÄG VAD DU TYCKER I PRESS
JUDICATAS DEBATTFORUM via
www.jf-uppsala.se**

Solljuset lyser in genom stora fönster, studenterna samlas på öppna ytor och luften är syrefylld... Är det här juristens vardag? Eller brukar du komma till JB bara för att upptäcka att någon har lagt vantarna på boken du behöver, alla läsplatser är upptagna och när det är dags för basgruppsmöte får ni ägna en halvtimme åt att hitta ett ledigt grupprum? Är kön till mikrovågsugnarna så lång att du får äta maten kall och när det väl är dags för lunch är det dags för en kilometerlång promenad till BMC och eftermiddagens föreläsning?

Det kan väl vara trevligt med en fin promenad.

Svarade prefekt Olle Lundin på frågan om varför juriststudenter får flänga runt hela stan för att ta sig till sina lektionssalar.

1500 juridikstudenter delar på sex seminarierum i två olika byggnader. På vårens tre grundterminer finns det över 200 basgrupper. Dessa har åtminstone två möten i veckan och ska dela på 15 grupprum. Denna 1500-studentersinstitution har heller ingen egen föreläsningssal eller något utrymme där studenterna kan värma mat, umgås och köpa kaffe. De mikrovågsugnar som finns har för övrigt finansierats av studenterna själva. För att inte tala om att det inte finns några skåp att förvara sina kilotunga kursböcker som släppas mellan de olika undervisningssalarna. Var gick ekvationen fel?

Vad leder det här till? Att juristerna sprids ut över Uppsalas övriga fakulteter, tar upp andra studenters utrymmen och får tillbringa löjligt många timmar med att hitta någonstans att tillbringa de många timmar som är tänkta till självstudier. Det resulterar i sin tur i stor irritation på övriga fakulteter, inte bara i ledningen utan också hos övriga studenter. Det är ju faktiskt deras lokaler som invaderats.

Hur har det här gått till? När planeringen påbörjades av Blåsenhuskomplexet, bakom Engelska parken, fanns planer på ett

juridiskt campus. Dessa skrotades dock eftersom fakulteten inte vill överge sina anrika lokaler på Riddartorget. Därför står du som student nu utanför det upptagna grupprummet, nio minuter innan seminariet skall börja med en kall matlåda.

Men problemen slutar inte här! Eftersom fakulteten har så få lokaler måste andra lokaler hyras. Dessa lokaler bokas genom ett svårhanterligt manuellt system. Systemets struktur gör det omöjligt att

uppfylla studenternas arbetsvillkor som säger att studenterna skall ha ett preliminärt schema färdigt fem veckor innan kursstart.

Det är fascinerande att en av universitetets mest prestigefulla utbildningar, med så höga krav och så stressade studenter, inte har egna lokaler som fungerar. Att ideligen byta plats och tid för sin undervisning är inte bra vare sig för lärare eller för studenter.

Tyvärr verkar problemens lösning fortfarande lika långt bort som BMC. Det här är din utbildning, vagt tal om framtida förbättringar i framtiden gör inte kön till mikrovågsugnarna kortare. Studieutskottet vill med den här artikeln peka på ett av de mest kända problemen på Uppsala universitets juridiska fakultet. Vi hoppas att den här artikeln blir början på en seriös diskussion om Juridicums framtid och en lösning på dina vardagsbekymmer.

**Studieutskottet
Juridiska Fakulteten
Uppsala Universitet**

Från debattforumet: Nordisk vecka under förändring

Juridiska Föreningens ordförande Antonia Wopenka har replikerat, förra numrets artikel om det nordiska samarbetet (Avskaffa Nordisk vecka i sin nuvarande form, PJ #1 2008) genom att utförligt redogöra för det, förändringsarbete som sedan 2007 pågår mellan de deltagande föreningarnas, ordföranden. Antonia pekar både på att en aktiv diskussion finns kring den, misskötsamhet och de i vissa fall väl vidlyftiga festvanor som förekommit i, anslutning till veckorna, och de mer handfasta åtgärder dessa diskussioner mynnat, ut i, såsom arbetet med en code of conduct för veckornas genomförande

Intensiva samtal förs på nordisk nivå, och många av de deltagande, föreningarna delar de synpunkter som framförts från Uppsalas håll, menar, Antonia. På nationell nivå har de svenska föreningarna kommit överens om att, genom ett gemensamt dokument som skickas

ut i samband med inbjudningarna till, veckorna här i landet ställa hårdare krav på deltagarföreningarna. Häri betonas, vikten för föreningarna att skicka delegater som delar värdföreningens, värderingar angående det nordiska samarbetet och nedtonasinslaget av alkohol. Helt alkoholfria dagar kommer också införas på de svenska veckorna.

Arbetet är under förändring, och det finns stor anledning till, optimism, menar Antonia.

Debatten fortsätter på Press Judicatas debattforum, där även ursprungsartikeln finns publicerad.

**DEBATTEN FORTSÄTTER!
Se länk från
www.jf-uppsala.se**

Gernandt & Danielsson

G&D vill vara den bästa affärsjuridiska advokatbyrån i Sverige.

År 2007 utsågs vi för andra året i rad till Sveriges främsta

affärsjuridiska byrå enligt undersökningen *Commercial Law*

2007, utförd av det oberoende marknadsundersöknings-

företaget Prospera Research.

G&D vill även vara den bästa arbetsplatsen för affärsjurister i

Sverige. År 2006 utsågs vi till näst bästa arbetsgivare bland de

svenska advokatbyråerna i tidskriften *Legala Affärers* under-

sökning bland biträdande jurister.

G&D rekryterar kontinuerligt unga jurister som är intresserade

av affärsjuridik. Våra kärnområden är företagsförvärv, kapital-

marknadsjuridik, fastighetstransaktioner, bank och finans,

konkurrensrätt och tvister.

Om du vill veta mer om G&D och vad vi gör är du välkommen att

kontakta Omar Berger, som är ansvarig för byråns kontakter

med studenter (telefon 08-670 66 26, mobil 0734-15 26 26 eller

e-post omar.berger@gda.se).

Gernandt & Danielsson

Du är också välkommen att besöka vår hemsida, www.gda.se.

Hamngatan 2, Box 5747
SE-114 87 Stockholm

Tel +46 8 670 66 00
Fax +46 8 662 61 01

www.gda.se

Nytt lagförslag ska hjälpa kronofogden gallra missvisande uppgifter

Den 18 mars överlämnade regeringen en ny proposition till riksdagen, prop. 2007/08 om Rättelser av uppgifter i kronofogdens verksamhet m.m. Denna skall förhoppningsvis sätta stopp på den ”orättvisa” behandling många människor råkat ut för på grund av oflexibla regler i lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet.

Kronofogden har varit väldigt restriktiv med att vidta rättelse, det vill säga att plocka bort uppgifter ur sin databas. Eftersom uppgifterna om restförling i Kronofogdens databas är offentliga har vem som helst kunnat begära ut dem. Kronofogden säljer dessutom sina uppgifter till Upplysningscentralens personupplysning. Allt från hyresvärdar och telefonoperatörer till långivare kan därför enkelt undersöka sina potentiella kunder i detta register. Det är inte detta i sig som varit problemet – självklart ska hyresvärderna kunna kolla upp sin blivande hyresgästs betalningsförmåga. Problemet i dagsläget har varit att personer som felaktigt stått registrerade som skuldsatta kvarstått i kronofogdens register.

Om till exempel skatteverket skickar en betalningspåminnelse om obetald skatt till fel adress, går uppgiften om den obetalda skatten vidare till indrivning hos Kronofogden. Hos Kronofogden registreras

skulden i utsöknings- och indrivningsdatabasen. Detta sker oavsett om skulden antagligen skulle ha varit betald om skatteverket hade skickat påminnelsen till rätt adress. Kronofogden gör ingen materiell prövning

Konsekvenserna har blivit att enskilda skurits av från möjligheten att hyra bostad, låna pengar etcetera.

av uppgifterna från andra myndigheter, och kan i dagsläget inte ta bort uppgiften ur sitt register ens om felaktigheten uppdagas. Detta har lett till att många människor har hamnat i kläm. Konsekvenserna har blivit att enskilda skurits av från möjligheten att hyra bostad, låna pengar etcetera.

Enligt det nya lagförslaget ska rekvisitet missvisande införas i lagen. På begäran av den registrerade ska uppgiften kunna rättas, blockeras eller utplånas. Detta gäller om uppgiften är missvisande i fråga om den registrerades vilja eller förmåga att fullgöras i sina ekonomiska förpliktelser. Uppgifter av detta slag ska även sekretessbeläggas, vilket hindrar att de slinker ut till Upplysningscentralen. Kronofogdemyndigheten ställer sig i ett uttalande positivt till lagändringen som föreslås träda i kraft redan den 1 juni i år.

Slutligen fick de rätt i HD

– upphovsrätten segrar över mammon när Clas Eriksson och dödsboet till Vilgot Sjöman får rätt mot tv4

Ingen har väl undgått den mångåriga konflikten mellan å ena sidan regissörerna Claes Eriksson och Vilgot Sjöman – sedermera dödsboet efter Vilgot Sjöman – och å andra sidan tv4.

I mål T2117-06 har HD slutligen avkunnat domen, som ger de båda regissörerna rätt. Tvisten gällde de reklamavbrott som tv4 sänt under visningen år 2002 av filmerna ”Hajen som visste för mycket” respektive ”Alfred”. Knäckfrågan har varit om TV4:s reklamavbrott kränkt upphovsmännens rätt enligt upphovsrättslagens (URL) § 3 st 2. Där stadgas att ett verk inte får ändras så att upphovsmannens litterära eller konstnärliga egenart eller anseende kränks. Detta gäller enligt st 3 även när verket, som i detta fall, görs tillgängligt för allmänheten. Enligt HD råder det inget tvivel om att ett reklamavbrott utgör ett avbrott i den atmosfär som spelfilmen skapar. En ändring av verket i URL:s mening förelåg alltså. Frågan var om denna ändring dessutom kränkte upphovsmännen.

HD tar avstamp i förhållandena i den konstart det är fråga om. Här

visar domstolen prov på konstnärlig fingertoppskänsla i sina domskäl. En spelfilm beskrivs som en helhetsupplevelse där åskådaren görs delaktig, och den fiktiva tid under vilken filmen utspelas beskrivs som komplex och unik för varje film. Rent generellt gäller enligt HD att företeelsen reklamavbrott bryter filmens dramaturgi. Därför är reklamavbrott – oavsett filmens konstnärliga kvaliteter eller ambitioner – normalt ägnade att kränka upphovsmannens egenart.

En intresseavvägning gör slutligen mellan å ena sidan upphovsmännens intresse att verket återges utan att deras ideella rätt kränks, och å andra sidan syftet med reklamavbrotten. Reklam består av rent kommersiella intressen. Att dra intresse från filmerna till reklamslagen anser HD därför inte vara godtagbart, då det kränker upphovsmännens egenart i strid med URL. – Det viktigaste för filmbranschen, inklusive tv, är att det numera är alldeles klart att det krävs ett tydligt medgivande för att en film ska få visas med reklamavbrott, säger tv4:s advokat Peter Danowsky till DN:s nätupplaga.

INGRID FLODERUS
Termin 6

JURIDISKA nyheter.

HD-dom låter ånger påverka i valet av påföljd

– vilja till bot och bättring förvandlade fängelse i underrätterna till samhällstjänst i HD

I det uppmärksammade, nyligen publicerade mål B 1735-07 dömde både tingsrätt och hovrätt de båda gärningsmännen till fängelse i ett år respektive ett år och två månader.

Målet rör en serie stölder utförda av två unga män. Frågan i HD var inte huruvida männen var skyldiga, utan vilken påföljd som skulle dömas ut. Det var fråga om olika sorters stölder, men till de grövre hörde ett bostadsinbrott samt inbrott i en föreningslokal då instrument stals till ett värde av 40 000 kronor. Det intressanta i historien var att gärningsmännen ursprungligen greps och häktades enbart för de två ovannämnda brotten. Snart greps de dock av ånger och erkände ytterligare ett stort antal stölder. Åtalspunkterna gick från ursprungliga 2 till 35 respektive 32. Enligt åklagaren skulle bara en bråkdel av dessa brott ha utretts om det inte varit för de åtalades samarbetsvilja. Under den fortsatta utredningen pekade de ut platser där stölderna begåtts och kom in i med kvarvarande stöldgods. Efter tingsrättens dom ringde en av gärningsmännen upp målsägande och bad om ursäkt. Dessutom tog han lån av sin farfar för att betala av skadestånden.

Även efter att ha beaktat gärningsmännens ålder och den ”straffrabatt” som ges vid seriebrottslighet, kom HD vid straffmätningen upp till ett straffvärde på drygt ett år. Här går, vet alla som läst T4, den magiska gränsen för fängelsestraff som påföljdsval. Detta i enlighet med den presumption mot fängelse som uppställs i BrB 30:4. Dock kvarstår ju de så kallade billighetsskälerna i BrB 29:5. Där anges det att domstolen vid

Ånger, i vart fall om den är genuin och ”uppriktig” kan vara en faktor som påverkar påföljdsvalet

påföljdsvalet förutom straffvärdet ska beakta om den tilltalade försökt avhjälpa skadliga verkningar av brottet eller om den tilltalade frivilligt angett sig. HD anger i sina domskäl att de tilltalade ”också i övrigt med betydande omsorg och personliga uppoffringar verkat för att göra rätt för sig i förhållande till dem som drabbats av brotten”. Vidare lyfter HD fram att de tilltalade visat ”uppriktig ånger för sin brottslighet”. Påföljden ändrades till 180 timmars samhällstjänst vardera.

Sammanfattningsvis – domen är 20 sidor lång – verkar det alltså som att ånger, i vart fall om den är genuin och ”uppriktig” kan vara en faktor som påverkar påföljdsvalet. Anmärkningsvärt eller rimligt? Och hur kan domstolen egentligen avgöra att ångern är uppriktig? ”Jag har aldrig varit med om något liknande” säger männens advokat Christer Johansson till PointLex. Om påföljden är tillräckligt ingripande kan bara framtiden

utvisa. Kommer vi att se de båda männen återfalla i brott, eller har rättsväsendets hänsyn till gärningsmännens personliga uppoffringar gett resultat?

Testa dina
gränser
hos oss.
Vi har inga.

Vi ska vara raka mot dig. Det är få förunnat att komma in på vårt Junior Associate Programme. Men om du blir antagen så kan du se fram emot en utmanande framtid som internationell affärsjurist. Vi brinner för stora och komplexa affärer där vi samarbetar gränslöst mellan våra kontor runt om i världen.

Starta resan på www.linklaters.com/careers.

Linklaters

www.linklaters.com/careers

Oskyldigt dömd

”För varje oskyldigt dömd går en skyldig fri” står det i fet stil på TV4:s hemsida. Knappast det som brukar problematiseras i samband med justitiemord. Men så är det heller inte fråga om braskande nyheter eller hård kritik från TV4 utan om en ny TV-serie signerad Johann Zollitsch.

”Oskyldigt dömd” heter TV4:s nya stora dramasatsning efter den förra storsatsningen, tillika floppande serien ”Labyrint”. Mikael Persbrandt spelar en juridikprofessor som ska blåsa liv i fall där det finns anledning att tro att den dömda är oskyldig. Till sin hjälp använder han sig av juridikstudenter från Uppsala universitet. Metoderna är ofta riskfyllda och halvt olagliga. Föga förvånande har Persbrandts rollfigur Professor Markus Haglund alkoholproblem, är burdus och ligger med sina studenter. Konceptet känns igen från serier som ”House” och ”Greys Anatomy”. JK:s rapport ”Oskyldigt dömda” från 2006 nämns som en viktig inspirationskälla.

men framhåller samtidigt att serien inte är menad som en kritik eller ställningstagande i någon riktning.

– Det är fråga om underhållning. Vi har inte ett journalistiskt uppdrag eller ens den ambitionen.

Fallen som tas upp i serien är fiktiva men några har tagit sin inspiration ifrån verkligheten. Innan förslaget lades fram på TV4:s bord gjordes noggrann research. Teamet lånade kompetens bland annat från juridiska institutionen i Uppsala. Universitetsadjunkt Håkan Westin kontaktades och han tog i sin tur kontakt med ett antal juridikstudenter som fick utgöra en slags sakkunnigpanel. – Min roll i samband med ”Oskyldigt dömd” har varit ganska liten, säger Håkan men nämner dock att han visat runt i universitetslokalerna i Uppsala.

Det är fråga om underhållning. Vi har inte ett journalistiskt uppdrag eller ens den ambitionen.

– Här finns något som vissa delar av juristkåren vill tala väldigt tyst om och andra delar vill uppmärksamma, men alla system mår bra av granskning. Det finns enstaka poliser, åklagare, advokater och domare som inte sköter sina jobb. De är absolut inte i majoritet men det finns ingen anledning att hålla dem om ryggen, säger Johann Zollitsch

TV4 kommer att börja sända ”Oskyldigt dömd” i höst men något exakt datum är ännu inte satt.

PER LINDGREN
Termin 2

Bakom produktionen står den rutinerade producenten Johann Zollitsch (”Den goda viljan”, ”Fem dagar i december”).

”Oskyldigt dömd” blir Johanns fjärde serie i svensk TV och utöver det har han jobbat fem år i Hollywood samt författat två böcker: ”Att skriva TV-manus” och ”Att leda kreatörer”.

Hälsingland har satts på den internationella modekartan. En skiftesarbetare på Arvikaverken har blivit miljonär. Läs den rafflande historien.

Marc Jacobs sätter Härjedalen på världskartan

När Marc Jacobs satte Härjedalen på världskartan – berättelsen om en upphovsrättskonflikt som kom fram ur det fördolda

Det är februari 2008 och Metros nyhetschef Martin Eriksson befinner på en shoppingrunda i New York. Inne i ”Marc by Marc Jacobs” butik hänger färgglada sjalar till det facila priset 8 dollar styck. När Martin tittar närmare på dem hajar han till. Där, i en trendig affär i det Stora Äpplet känner han igen Härjedalens landskapsvapen. Modejätten Marc Jacobs har tryckt upp det på sina sjalar. Martin anar ett scoop: – Som journalist har man ju alltid nyhetsnäsan på.

Nu träder en ny – och rätt oväntad aktör – in i bilden. En arvika vid namn Göran Olofsson, skiftarbetare på Arvikaverken, hör av sig till Östersundsposten. Han har känt igen bilden i tidningen. – Det visar sig att hans far, Gösta Olofsson, skapade mönstret på 50-talet. Han tryckte då upp 1000 sjalar och sålde till turister på den lokala bensinmacken. Enda skillnaden var att där inte fanns Marc Jacobs i loggan utan Ortsnamnet Linsell.

Två läger uppstår. På ena sidan originalet – ett gammalt svenskt hembygdsmotiv, skapat av Gösta Olofsson på 50-talet. På andra sidan kopian – plagierad av den internationella designerjätten. Historien sprider sig i cyberrymden som vågor på

internationellt, med såväl badwill som risken för en process, vågar designjätten inte längre förhålla sig passiv. De tar kontakt med Göran som får ersättning – hur mycket vill han inte säga – för upphovsrättsinträdet och Marc Jacobs får fortsätta använda motivet.

Martin Eriksson konstaterar att mediaklimatet idag har förändrats: – Förr skrev man en artikel och så var det klart. Men man vet inte vad som händer med en artikel nuförtiden. Andra medier kan plocka upp artikeln och göra in egen grej av det. Man vet aldrig var det landar.

INGRID FLODERUS
Termin 6

Där, i en trendig affär i det Stora Äpplet känner han igen Härjedalens landskapsvapen. Modejätten Marc Jacobs har tryckt upp det på.

Martin köper scarfen. Väl hemma på Metros redaktion i Stockholm berättar han om sitt fynd. Kollegorna går igång på idén att skriva en artikel. Då vet de ännu inget om den upphovsrättsliga aspekten som komma skall, utan artikeln handlar än så länge bara om att Härjedalen hamnat på modekartan. – En medarbetare ringer upp turistinformationen i Härjedalen, som tycker att det här låter som en kul och positiv grej för kommunen, berättar Martin. Sagt och gjort. Den första artikeln publiceras 18/2 i Metro och några dagar senare skriver Metros modeskribent Frida Fahrman om scarfen på sin blogg. Nyheten börjar sprida sig. – Östersundsposten hör av sig till Metroredaktionen och vill ha bilden, säger Martin. De publicerar en artikel med temat ”Härjedalen hett i modevärlden”.

vattnet. De nya mediala makthavarna, modebloggarna, hakar på. Stureplansprofilen Elin Kling frågar sina blogggläsare vilket team de håller på: Team Jacobs eller Team Härjedalen? En överväldigande majoritet håller på Härjedalen. Glamourmodellen Natascha Peyre skriver upprört på sin blogg att hon ändrat sin syn på Marc Jacobs, och läsarskaran håller med.

Historien uppmärksammas även utanför Sveriges gränser, bland annat av den internationella sajten The Local. Upprörda röster höjs som kräver att Marc Jacobs borde betala för att ha stulit motivet. – Metro har från första början legat på Marc Jacobs, men utan resultat, berättar Martin.

Men när berättelsen nu fått stor spridning även

SM i Juridik.

För de flesta är utmaningen att bara klara juristlinjen nog, men inte för alla. Det är därför tur att det finns en möjlighet att få in en extra utmaning såhär på vårterminen. Det jag pratar om är Svenska Juridiska Mästerskapen, SJM. Till min hjälp för att förstå detta fenomen har jag pratat med Natali Phalén och Henrik Dock, ett av de två par som representerar Uppsala i riksfinalen.

SJM är en rikstäckande tävling i processföring och alla som går jur. kand. programmet vid något av universiteten och har slutfört eller är inskrivna på kursen i processrätt får tävla. Tävligen är uppdelad i två steg. I det första momentet tävlar alla anmälda lag på samma ort mot varandra. Ett juridiskt problem presenteras för lagen och på ungefär två veckor ska lagen ha skickat in en inläga med sitt förslag på lösning. I år

såklart på att vinna” säger Henrik. Att Uppsala skulle ha någon fördel gentemot de andra städerna ställer han sig däremot mer tveksam till. Han menar att vi visserligen kanske har en fördel av upplägget på linjen, vi är vana vid problemlösning, men att många andra lärosäten tar tävligen på större allvar. I Lund tränar de till exempel på processföring innan tävligen. Fast besluten om att Uppsala ska vinna vill jag såklart få reda på parets

>> En chans att få testa på allvaret under lekfulla former

är det justitierådet Torgny Håstad som har skrivit tävlingsfrågorna. En jury väljer sedan ut de sex bästa inlagorna vilkas författare får mötas två och två i en plädering framför. De två bästa lagen från varje ort väljs sedan ut och får tävla mot varandra i riksfinalen med en ny frågeställning. Riksfinalen går av stapeln i Högsta domstolen och juryn består av justitieråd. Där tävlar man inte bara om äran utan de två vinnande lagen, ett som tävlat som kändare och ett som svarande får dela på vardera 10000 kr. En vandringspokal delas även ut till bästa ort. Förra året var det Göteborg som stod högst på prispallen, men i år blir det väl självklart Uppsala? ”Givetvis ska vi göra vårt bästa och hoppas

styrkor och svagheter. ”Vår styrka är att vi kompletterar varandra på ett bra sätt. Natali går mer på djupet med alla problem medan jag kanske är lite mer drivande. Vår svaghet är nog att vi är ovana att processa och att anpassa språket på ett bra sätt inför en domstol.” svarar Henrik. Hur mycket tid krävs? Jag frågar hur mycket tid man måste räkna med att lägga ner om man vill ställa upp nästa år och Henrik svarar snabbt ”Lagom. Det gick lite väl lugnt i början och vi gjorde nästan ingenting på två veckor, sen satte vi oss de sista dagarna och körde järnet dygnet runt som inför en tenta”. ”Men det var på håret” säger Natali ”Deadline var 24:00 och inlagan

Finalistparen från Uppsala Universitet består av:
Natali Phalén och Henrik Dock, T6
Niklas Dahlbeck och John Gustafsson, T4

För er som vill läsa mer om tävlingen och kanske ställa upp nästa år finns mer information att hämta på:
www.mannheimerswartling.se/sjm.

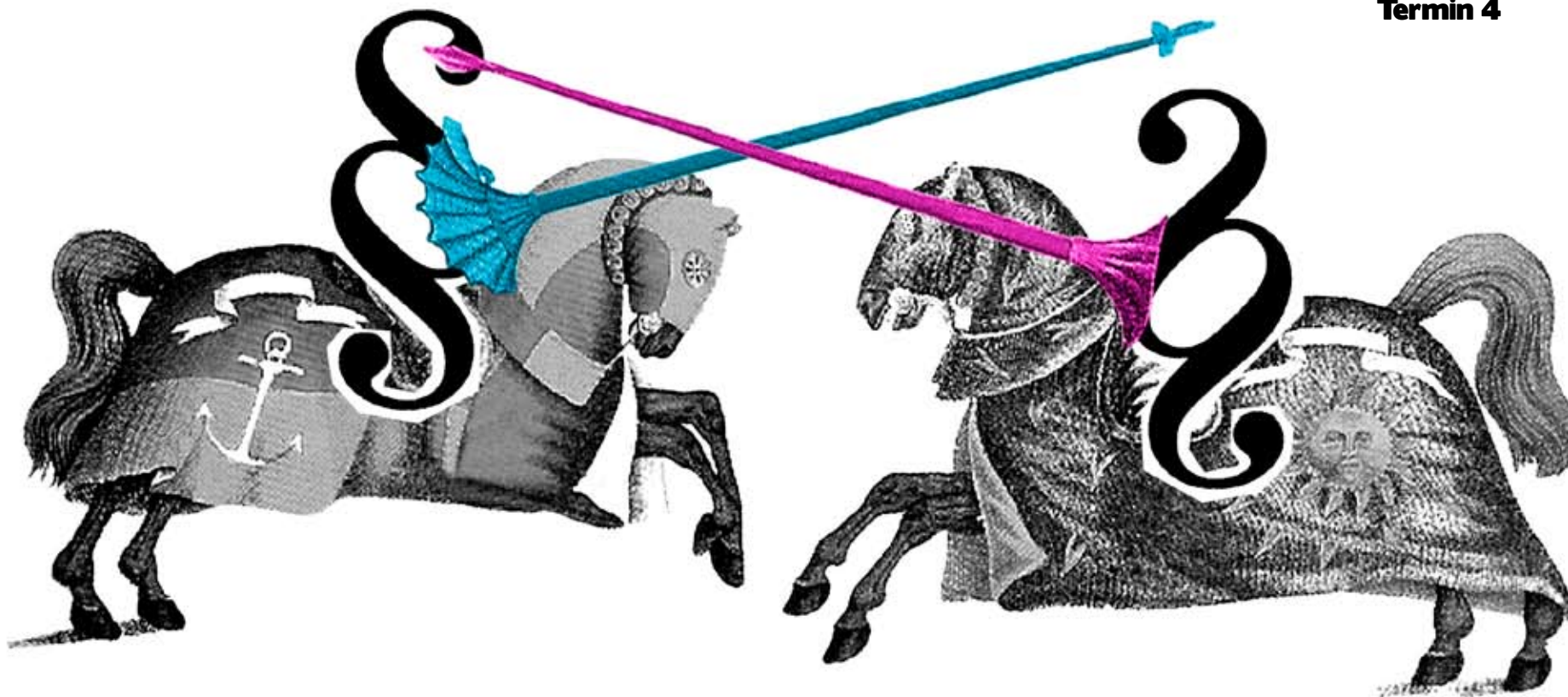
STOPPA PRESSARNA!

Precis när denna tidning ska gå till tryck nås vi av det mycket glädjande beskedet att Uppsalalagen gjorde storslam och kom etta (Niklas och John) respektive tvåa (Natali och Henrik). PJ säger starkt jobbat och gratulerar å det varmaste.

skickades in 23:59:30 eller något sånt” säger hon och skrattar.

Kul grej
De valde att ställa upp som en kul grej, ett sätt att testa sig själva och se var deras gränser inom juridiken går och menar att man inte ska ta tävligen på så stort allvar utan mer se den som en chans att få testa på allvaret under lekfulla former. När jag frågar om det påverkade skolarbetet svarar de ”Ja, både positivt och negativt. Under den tid man sitter med uppgiften påverkar det ju skolarbetet negativt men man blir så taggad av tävlingen att skolarbetet påverkas positivt i längden. Man blir inspirerad att fortsätta plugga och får en påminnelse om att det inte bara är måsten, juridik kan faktiskt vara roligt också”.

Sandra Lundin
Termin 4

VINGEVECKAN

Tänk dig en fullsatt introföreläsning på någon terminskurs och att kursföreläsaren ber alla som vill jobba med affärsjuridik att räcka upp handen. Det skulle nog bli många händer i luften. Tänk dig sedan följdfrågan – hur många vet vad M&A, private equity, strukturerade lån och förenklat skiljeförfarande är? Då är det nog inte många händer kvar i luften. De flesta juriststudenter har nog någon bild av de stora affärsjuridiska byråerna; för vissa är det drömmar, för andra är det förakt. Men ärligt talat, hur många vet egentligen vad det innebär att vara jurist på en affärsjuridisk advokatbyrå? Det är här Vingeveckan kommer in i bilden...

Idén till Vingeveckan föddes för ett par år sedan då en av de mer erfarna delägarna på advokatfirman Vinge inte kunde förstå hur hans juridikstuderande dotter inte alls tyckte att affärsjuridik var intressant och lockande,. Delägaren och hans kollegor började inse att det kanske inte är så uppenbart för alla juriststudenter vad man egentligen gör på en affärsjuridisk byrå som Vinge och varför det är ett så intressant jobb. De ville helt enkelt visa intresserade studenter vad det innebär att vara affärsjurist och hur vardagen på Vinge ser ut.

Vad är då Vingeveckan för något? Enkelt uttryckt kan man säga att Vinges Stockholmskontor bjuder in knappt 30 juriststudenter, från termin 5 och framåt, för en utbildningsvecka i början av februari under temat "Affärsjuridik i praktiken". För de sökande som blir utvalda väntar ett fullspäckt schema från måndag morgon till fredag kväll, där föreläsningar och förhandlingsspel varvas med t.ex. besök på Moderna Museet (Vinge är en av museets sponsorer) och luncher med delägarna.

Vi fick höra representanter från näringslivet berätta om sin syn på affärsjurister, bolagsjurister diskutera hur man som svensk jurist har goda möjligheter att arbeta internationellt och att det inte alls

är omöjligt att byta karriärväg efter några år. Advokatsamfundets generalsekreterare berättade om advokatrollen idag och imorgon. Jurister från byråns olika verksamhetsgrupper förmedlade på sina egna sätt hur deras vardag ser ut och varför de brinner så mycket just för sitt område. Ett par riktigt lysande insatser från några advokater gjorde att ett antal studenter under veckan släppte planerna på domarbanan för att få förhandla företagsöverlåtelseavtal eller arbeta med publika bud.

Målsättningen var att alla deltagarna både skulle få lära känna Vinge som advokatbyrå och få träffa många av byråns medarbetare för att få en rättvis bild av hur det är att jobba på en stor affärsjuridisk advokatbyrå. Jag måste medge att de lyckades. Även om föreläsningarna var intressanta och förhandlingsspelet givande, så var det ändå mötena med alla intressanta människor som var det allra bästa med veckan. Vi fick många möjligheter att lära känna såväl yrkesverksamma jurister (under betydligt mer avslappnade former än kontaktdagar och företagskvällar) som studenter från hela landet. Det var lätt att få svar på alla de där frågorna som man undrat över, men aldrig annars får tillfälle att ställa. Sedan ska det väl erkännas att det som student inte är helt fel att få bo på hotell och äta på schyssta restauranger en vecka...

Om du är det minsta nyfiken på affärsjuridik och vill se vad som döljer sig bakom byråernas flashiga logotyper, kan jag varmt rekommendera dig att söka till nästa års upplaga av Vingeveckan. Du kommer inte att bli besviken!

Niklas Elofsson

TEMA: Media

Facebook, fildelning och frspråkiga internetforum...

Mediesamhället befinner sig i explosiv utveckling. Aldrig förr har så mycket information nått så många så okontrollerat. En zombiesminkad unge som gillar sköldpaddor drar miljonpublik på YouTube. När norsk media var först med att hänga ut Englas mördare var saken redan skäpmat på diverse skvallerforum runt om. Dagen efter tändes hundratusentals ljus runt om i Sverige för att hedra hennes minne sedan en uppmaning spridits på Facebook och genom bloggar. Samtidigt har vi yttrandefrihetslagstiftning som är lika daterad som Ace of Base, en upphovsrättslagstiftning som till nöds klarade av den påfrestning kassettbandspelarens intåg i de svenska hemmen utsatte den för och en domarkår som precis upptäckt Kronstams vintips på DN.se.

Rättsamhället hänger helt enkelt inte med. Och det finns skäl till det.

Det är inte sittande lagstiftare och rätts-tillämpare som tycker 25 minuters väntetid för sista Wireavsnittet samma kväll som det sänts i USA är oacceptabelt. Inte heller är det dem som upplever iPod-mini som hopplöst passé

med sin klumpiga storlek, grådassiga skärm och ringa prestanda, eller som ett betydande musikintresse till trots äger en handfull cd-skivor de fått i present av äldre släktingar, och aldrig ägt en vinylskiva. Inte heller lägger de ut sina privata fotoalbum till allmänbeskådan för sina 350 närmaste "friends" och blir förbannade när det visar sig att det kan ha upphovsrättsliga konsekvenser.

Det är vi.

Och här kan vi inte lita på att föräldragenerationen ska komma till undsättning. Det är vi som i egenskap av mediekonsument dagligen förändrar världen. Nu väntar rättsamhället på att vi som unga jurister ska komma ut och hjälpa det att komma i kapp.

Detta nummers temadel är ägnat åt att uppmärksamma några av de rättsliga utmaningar som följer med de nya former för masskommunikation som gjort sitt intåg i den svenska folksjälen under det senaste decenniet.

Fildelning, upphovsrätt och personlig integritet

Fildelningsdebatten har alltsedan polisens tillslag mot fildelningssidan The Pirate Bay i juni 2006 varit högaktuell. Debatten har i huvudsak kretsat kring om det är rimligt att ha en rättslig ordning som kriminaliserar en stor del av befolkningen, samtidigt som man vill säkerställa att upphovsmännen får rätt till skälig ersättning för sitt arbete.

Intresseorganisationer för musik-, film och förlagsbranschen propagerar för ökade befogenheter till polisen alternativt att rättighetsinnehavare får rätt att få ut IP-adresser till personer som misstänks syssla med illegal fildelning, medan såväl riksdagspolitiker som journalister på tidningarnas debattsidor förespråkar att den icke-kommersiella fildelningen bör släppas fri.

Den tekniska utvecklingen innebär onekligen stora utmaningar för upphovsrätten. Ur ett historiskt perspektiv är det emellertid inget nytt. Många förutspådde upphovsrättens död i och med radions och kassetten intåg. Idag ses dessa företeelser knappast som ett hot, utan upphovsrätten har successivt anpassats till dessa förändringar.

Informationstekniken och tillgången till bredband har emellertid gjort det mycket enkelt att sprida och ladda ner filer. Fildelningen som företeelse skiljer sig således väsentligt från radion och kassetten. Dessutom är ungas attityd gentemot fildelning problematisk – i en undersökning svarade nära nog hälften av de tillfrågade att de inte kände någon skuld av att ladda ner upphovsrättsskyddat material.

Dessutom är ungas attityd gentemot fildelning problematisk – i en undersökning svarade nära nog hälften av de tillfrågade att de inte kände någon skuld av att ladda ner upphovsrättsskyddat material.

Frågan blir därmed om upphovsrätten i dess nuvarande form kan bestå, och hur långt lagstiftaren är villig att gå för att slå vakt om upphovsrättsskyddet. Den personliga integriteten ställs mot upphovsrättsskyddet.

Under hösten 2006 presenterades två utredningar i syfte att stärka upphovsrätten, i synnerhet på Internet. Den så kallade Renforsutredningen (DS 2007:29) väckte stor uppmärksamhet. Hovrättslagmannen Cecilia Renfors föreslog nämligen att internetoperatörer vid hot om vite skall åläggas att stänga av användare som begår upphovsrättsintrång.

Kritiken lät inte vänta sig. Remissinstanserna var splittrade. Intresseorganisationer för musik- och filmbranschen är positiva, medan bland andra Datainspektionen avstyrker förslaget. Förslaget ansågs oförenligt med den personliga integriteten och många ansåg det tvivelaktigt att internetleverantörerna skulle ägna sig åt myndighetsliknande uppgifter. I debatten framfördes även kritik mot hur förslaget i praktiken skulle kunna genomföras – det är svårt och ibland till och med omöjligt att skilja mellan tillåtet material som fildelas och otillåtet. Det går knappast sätta likhetstecken mellan fildelning och upphovsrättsintrång hävdades det. Därmed skulle förslaget innebära betydande rättsosäkerhet för den enskilda användaren.

Något före Renforsutredningen kom departementspromemorian Civilrättsliga sanktioner på immaterialrättens område (DS 2007:19) som föreslår hur EG:s civilrättsliga sanktionsdirektiv (2004/48/EG) som antogs i april 2004

skall implementeras. Utredningen föreslår att internetleverantörer vid vite skall kunna åläggas att lämna ut personuppgifter, däribland IP-adresser som används till att begå upphovsrättsintrång, till upphovsrättsinnehavare och deras organisationer. Även gentemot denna utredning var remissinstanserna splittrade.

Frågan aktualiserades även i en nyligen avkunnad dom från EG-domstolen (C-275/06). Den spanska upphovsrättsorganisationen Promusicae krävde med hänvisning till det civilrättsliga sanktionsdirektivet att en internetoperatör, Telefónica de España SAU, skulle lämna ut IP-adresser till personer som misstänktes syssla med illegal fildelning. Internetoperatörerna hävdade att sådana uppgifter enligt spansk lag endast fick lämnas ut i samband med förundersökning om brott, och således inte i civilrättsliga tvister.

Den spanska domstolen begärde därmed ett förhandsavgörande från EG-domstolen för att få klarhet i om det åligger medlemsstaterna att föreskriva en skyldighet för internetoperatörer att lämna ut personuppgifter i tvistemål, i syfte att skapa ett effektivt skydd för upphovsrätten.

EG-domstolens generaladvokat konstaterade att en sådan skyldighet skulle stå i strid med andra direktiv som skyddar den personliga integriteten, däribland Dataskyddsdirektivet. EG-domstolen gör dock en annan tolkning och konstaterar att det inte finns några hinder för att medlemsstater föreskriver att internetoperatörerna är skyldiga att lämna ut personuppgifter. Samtidigt konstaterar domstolen att sanktionsdirektivet inte heller innebär ett åliggande att föreskriva en sådan skyldighet. Den konkreta avvägningen mellan skyddet för medborgarnas personliga integritet och upphovsrätten överlämnas dock till medlemsstaterna.

Några EG-rättsliga hinder mot att införa en lag i Sverige som föreskriver att internetoperatörer skall tvingas lämna ut bland annat IP-adresser finns således inte. Men kritiken gentemot förslagets bristande rättsäkerhet och faran för den personliga integriteten kvarstår.

Därmed kan frågan ställas om det finns alternativa lösningar som inte skulle innebära en inskränkning av den personliga integriteten. Från många håll har det argumenterats för att ge skiv- och filmbolagen ett större ansvar. Det är upp till dessa att ta fram rimliga och prisvärda legala alternativ för att stävja den illegala fildelningen. Från annat håll argumenteras det för att det skulle vara otillräckligt. Oavsett om det är otillräckligt eller inte är utvecklingen av lagliga nedladdningstjänster som erbjuder ett stort utbud till rimliga priser den enda lösningen. Ett exempel som lyfts fram är Apples musikbutik iTunes

bild: www.fotoakuten.se

Store, där användare på ett enkelt sätt kan köpa musik, film och tv-serier via Internet.

En potentiell lösning på den illegala fildelningen skulle kunna vara en licensmodell, något som STIM föreslagit. I debatten har det även förekommit krav på en bredbandsskatt, liknande skatten på CD-skivor.

Sammanfattningsvis kan sägas fildelningsfrågan är komplex och troligtvis finns det ingen ensam lösning på problemet med den illegala fildelningen och upphovsrättsskyddet. En sak är emellertid säker: fildelningen kommer knappast att försvinna – denna typ av mediadistribution är framtiden. Frågan är bara hur långt lagstiftaren är villig att kompromissa mellan upphovsrättsskyddet och den personliga integriteten.

JOHAN SUNDKVIST
Termin 6

PIRATSTUDENTERNA

» FILDELNINGEN OCH FRAMTIDEN

Det finns en klar tendens till simplificering i fildelningsdebatten.

Media för fram en bild av att det handlar om fildelningens vara eller icke vara. Men verkligheten är en helt annan. Fildelning är en teknisk innovation för att tillgängliggöra filer, och som sådan inte egentligen ifrågasatt. Det som diskuteras är egentligen den konflikt som uppstått genom att sammanförandet av fildelningsteknik och Internet hotar den rådande immaterialrättsliga diskursen.

Dagens immaterialrättsliga sys-tem växte fram i en tid då det var relativt enkelt att kontrollera all exemplarframställning. Den tiden är tack vara Internet och fildelningstekniken sedan länge förbi. Idag kan vem som helst med tillgång till en dator och Internet inte bara tillskansa sig upphovsrättsskyddat material utan också tillgängliggöra detta för andra. Hela befolkningen har blivit potentiella överträdare av de immaterialrättsliga lagarna.

Konsekvensen är att det immaterialrättsliga systemet hamnat i en situation där det måste förändras.

Konsekvensen är att det immaterial-rättsliga systemet hamnat i en situation där det måste förändras. Antingen genom att ges större repressiv makt gentemot de som bryter mot dagens immaterialrättsliga lagar, eller genom att lagarna förändras till att bli mer tillåtande till sin karaktär. Om man, som dagens upphovsrättsindustri före-språkar, väljer den repressiva vägen kommer detta oundvikligen i konflikt med vissa grundläggande friheter så som friheten att utan statens insyn kommunicera fritt. På sikt skulle det hota yttrandefriheten, posthemligheten och meddelarskyddet. Tre väsentliga grundbultar i det demokratiska systemet.

Vi Piratstudenter företräder den andra vägen. Genom en legalisering av ickekommersiell fildelning visar man tydligt att individens rätt till privat kommunikation är viktigare än en

viss industris kommersiella intressen. Samtidigt så öppnar man för en översyn av hela det immaterialrättsliga system som finns idag, något som vi definitivt anser behöver göras. Tekniska innovationer har i all tid lett till förändringar

Men vems intressen är viktigast att försvara, det öppna demokratiska samhällets eller upphovsrättsindustrins?

i rättssystem, att så sker även när det gäller immaterialrätten är fullt naturligt. Lika naturligt är det att de som byggt ekonomiska intressen på det rådande systemet motarbetar förändringar som hotar deras intressen. Men vems intressen är viktigast att försvara, det öppna demokratiska samhällets eller upphovsrättsindustrins?

Mattias Bjärnemalm
Piratstudenterna

Reserverad för svar.

Tanken var att i detta nummer av Press Judicata införa en debattduell angående fildelning och upphovsrätt. Vi kontaktade därför samarbetsorganet Antipiratbyrå, nyttoprogramsbranschens organisation Buisness Software Alliance och skivbranschens organisation Ifpi.

Antipiratbyrå svarade att de inte tycker det är så meningsfullt att diskutera, och att de var lite trötta på det. Istället tyckte de att vi skulle prata med en musiker eller någon som lever på upphovsrätten. Eftersom vi är jurister är vi mer intresserade av att tala med dem som har ett rättsvetenskapligt eller politiskt perspektiv på saken snarare än ett starkt egenintresse.

Buisness Software Alliance valde att inte svara.

Ifpi svarade att de var intresserade och ville ha mer information. Efter att ha skickat över sådan hörde vi inte av dem på flera veckor. Då vi återkom med förfrågan tre veckor innan deadline lät de meddela att de inte hade tid.

Vi tycker det är tråkigt att ingen av dem som med näbbar och klor försvarar upphovsrätten i sin befintliga form tycks villiga att diskutera saken närmare med 2000 juriststudenter, men anser inte att det ska hindra de som har en alternativ syn på saken från att göra sig hörda.

APB, BSA och IFPI, **liksom alla andra**, är välkomna att bemöta piratstudenternas artikel på vårat debattforum.

Se länk på www.jf-uppsala.se

Var är juristerna i mediacirkusen?

Som juriststudent återkommer man många gånger till samma funderingar. Till exempel kan man ibland förundras över att allt förefaller handla om juridik, hela tiden och överallt. Ett annat återkommande ämne är medias bevakning av rättsliga frågor. Inte sällan tycks denna vara onyanserad eller faktiskt felaktig. En vanlig reaktion är irritation över okunniga journalister eller producenter. En kanske mindre vanlig reaktion är eftertanke och den omedelbara följdfrågan – varför är det ingen jurist som träder fram och förklarar?

Att pressen är fri är en av de mest fundamentala principerna i vårt samhälle. Endast under den förutsättningen kan granskning och rapportering ske på ett objektivt och sakligt sätt. En ytterligare förutsättning är att journalistkåren besitter den kunskap som krävs för en korrekt rapportering och för att rättvisande kunna fullgöra sitt uppdrag. Frågan är om så är fallet när det som bevakningen avser är rättsliga frågor. I rapporteringen från rättsväsendet, i synnerhet brottmålsprocesser, ser vi ofta lösryckta citat följda av mycket långtgående tolkningar. Advokater och åklagare framställs ofta som om deras roller i rättsprocessen skulle vara svåra att särskilja. Därtill kommer underhållningsserier i rättsväsendemiljö, med de klichéer, dramer och motsättningar som är typiska för genren. De olika medierna konkurrerar i allt större utsträckning och när redaktionerna blir mindre och strävan att nå läsare eller tittare större prioriteras kunskap kanske ibland bort, vilket kan leda till bristfälligheter i rapporteringen kring rättsliga frågor. Medieinnehåll engagerar och leder ofta till högljudda diskussioner på debattsidor, i hemmen och i samhället i övrigt. Det är lätt att föreställa sig hur förvirrade dessa diskussioner kan bli om redan grunden för diskussionen är

tvivelaktig. Så, i vems intresse och på vems ansvar fortsätter den här utvecklingen?

Anne Ramberg, advokatsamfundets generalsekreterare, har flera gånger höjt sin röst för att rättsväsendets företrädare bör flytta fram sina positioner i det offentliga samtalet. En sådan utveckling vore önskvärd, men den stora och homogena mottagarskaran gör det många gånger förenat med svårigheter. Risker

att allmänhetens förståelse för rättsprocessen och rättsväsendet ökar. Även domstolarna har mycket att vinna på att formulera pedagogiska domar och utveckla sina ställningstaganden mer utförligt än klassikern ”övervägande skäl talar för att...”. Ett utmärkt exempel på ett uppmärksammat mål som uppmärksammades och diskuterades på en högre nivå är Åke Green-fallet. En bidragande

Risken för att förlora trovärdighet i yrkesutövningen eller klienter och kollegors förtroende anses av många som överhängande

för att förlora trovärdighet i yrkesutövningen eller klienter och kollegors förtroende anses av många som överhängande. Någonstans måste dock en avvägning ske – när förlorar vi som yrkesgrupp mer på att verka i det tysta än på att ta risken att försöka förklara och i värsta fall bli felaktigt citerade? Med de senaste årens pöbelbeteende i anslutning till vissa uppmärksammade rättsprocesser i åtanke är den tidpunkten om inte redan här så mycket nära förestående. Advokater och åklagare skulle bättre än någon journalist kunna bidra

orsak var sannolikt den presskonferens och pressrelease som Göta hovrätt stod för. Även i fallet med de så kallade stureplansprofilerna hölls en presskonferens av domstolen i syfte att förklara bevisläget och de rättsliga frågor som aktualiserats. Med tydliga och starka roller i rättsprocessen kan populistiska tolkningar motverkas och förtroendet för rättsväsendet öka i stället för att urholkas. Med juristexamen i sikte bär vi redan en del av det ansvaret.

”Någonstans måste dock en avvägning ske – när förlorar vi som yrkesgrupp mer på att verka i det tysta än på att ta risken att försöka förklara och i värsta fall bli felaktigt citerade?”

JO-ANNA NORDSTRÖM
Termin 6

Digital juridik

Internet har gjort det väldigt mycket enklare att juridiskt källmaterial. Då menas inte bara att man kan googla fram svar till många seminarier på nolltid.

På Juridiska Bibliotekets hemsida hittar man ett antal länkar till hemsidor späckade med författningar, rättsfall, propositioner och annat smått och gott. Man kan få tillgång till utländska tidningsartiklar direkt på skärmen, artiklar man tidigare hade fått spendera en halv dag i öppna källaren bara för att upptäcka att de var stulna. Man kan prenumerera på rättsfall från sina favoritområden och få korta referat direkt i sin inkorg varje morgon, lagom till kaffet. Vad man än läser på internet finns ett otal klickbara länkar till nya källor. Det tar aldrig stopp.

Hur gjorde man då innan datorerna invaderade vårt bibliotek (näja) och gjorde det möjligt att hitta NJA-fall med ett klick? Hur skriver man egentligen en pm utan att söka på alla ord i pm-rubriken? Vem kan bättre svara på det än Margareta Ärlebrand, bibliotekarie på Juridiska Biblioteket sedan 1984. Hon har sett förändringen från första parkett. - På den tiden fanns bara Lagri, föregångaren till Rättsbanken. Det var ett komplicerat system som bara bibliotekarierna behärskade.

Studenten fick stå bredvid och titta på. Dessutom innehöll den inte alls lika mycket material som Rättsbanken gör idag. Margareta tror också att studenterna läste böckerna annorlunda på den tiden. - Innehållsförteckningen var nog mer intressant för studenten. Det var den vägen man kunde gå vidare från en bok. Man läste en bok och blev hänvisad till praxis, sen tog det stopp. Överlag tror Margareta att materialsökandet blivit mindre tidskrävande. Man kan fråga sig hur den förenklade sökningen påverkar oss som jurister. Jag föreslår att vi använder all extra tid åt att dra ännu smartare slutsatser än våra föregångare. Margareta håller inte med. - Att det är så lätt att hitta material vägs nog upp av att det är mycket svårare att sovra bland materialet och bedöma vad som är har vetenskapligt värde.

Nu blir jag lite förvånad. Är det verkligen inte så att studierna blivit mycket slappare i takt med teknikens framsteg? Jag bestämmer mig för att fråga vidare. Maarit Jänterä-Jareborg, professor i internationell privat- och processrätt, tog sin examen 1977. Hon är inte sen att klaga på hur det var förr. - På den tiden var det verkligen grundligt, mödosamt arbete som gällde. Man gick manuellt igenom tidskrifter och letade efter artiklar. Ibland kunde man få tips om att någon hade skrivit något någonstans, men

oftast fick man söka ordentligt i fotnoterna. Det var väldigt tidskrävande. Ett annat problem för var det eviga kopierandet. - Man fick ta väldigt mycket fotokopior. 70-talet var värst. Usla kopiatorer och dåligt papper. Det var nog först på 80-talet det blev någon stil på kopiatorerna, konstaterar Maarit. Just som jag funderar över att det där glada 70-talet kanske inte var så glatt ändå och att vi har de så mycket bättre nuförtiden svänger Maarit. - Man hittar så väldigt mycket nuförtiden. Det finns en enorm tillgång på material och mycket av det är skräp. Man hittar *för* mycket och man måste göra ett svårt urval. Dessutom menar Maarit att kraven höjts. - Alla förväntas hitta så mycket. Man ska ha läst det och det fallet från EG-domstolen, man ska veta vad generaladvokaten sa och vad någon har skrivit om fallet. Tidigare förväntades man snarare ha missat lite grann. Och inte heller Maarit tror att vi har mer tid över efter letandet. - Åtminstone en samvetsgrann student har inte det. Man skriver utskrift efter utskrift och man hinner inte läsa allt. Dessutom förväntas man ju hitta så mycket. Nej du, jag tror snarare att det är jobbigare att vara student nuförtiden.

ERIK EDSTRÖM
Termin 6

Flashback

I början av 1980-talet startades den tidning som 1995 skulle komma att bli det kontroversiella diskussionsforumet Flashback forum. År 2003 stängdes forumet ner efter ett domstolsbeslut som grundade sig på att medlemmarna på Flashback alltför ingående diskuterat avkodning av TV-signaler (MD 2003:27). Den typen av diskussioner är numera en av de få som är förbjudna på forumet. Enligt Flashbacks egna regler är dessutom hets mot folkgrupp, barnpornografi, uppvigling till brott och olaga våldskildring förbjudet. Detta ligger helt i linje med den lag som reglerar elektroniska anslagstavlor, lagen (1998:112) om ansvar

deras bloggar, analyserades ingående, och flera av de inblandade utpekades som psykiskt sjuka eller gärningsmän. Hur motiveras då detta, i vissa fall, brutala dissekerande av människors liv? Jo, med yttrandefriheten! Yttrandefriheten dras många gånger långt på Flashback även om de ansvariga säger sig göra allt för att hålla sig inom lagens ramar. Det gör det svårt att komma åt de ansvariga juridiskt. Det borde däremot inte vara omöjligt att väcka åtal mot enskilda användare för exempelvis ärekränkning. Frågan är om man kommer åt problemet genom att lagföra enskilda

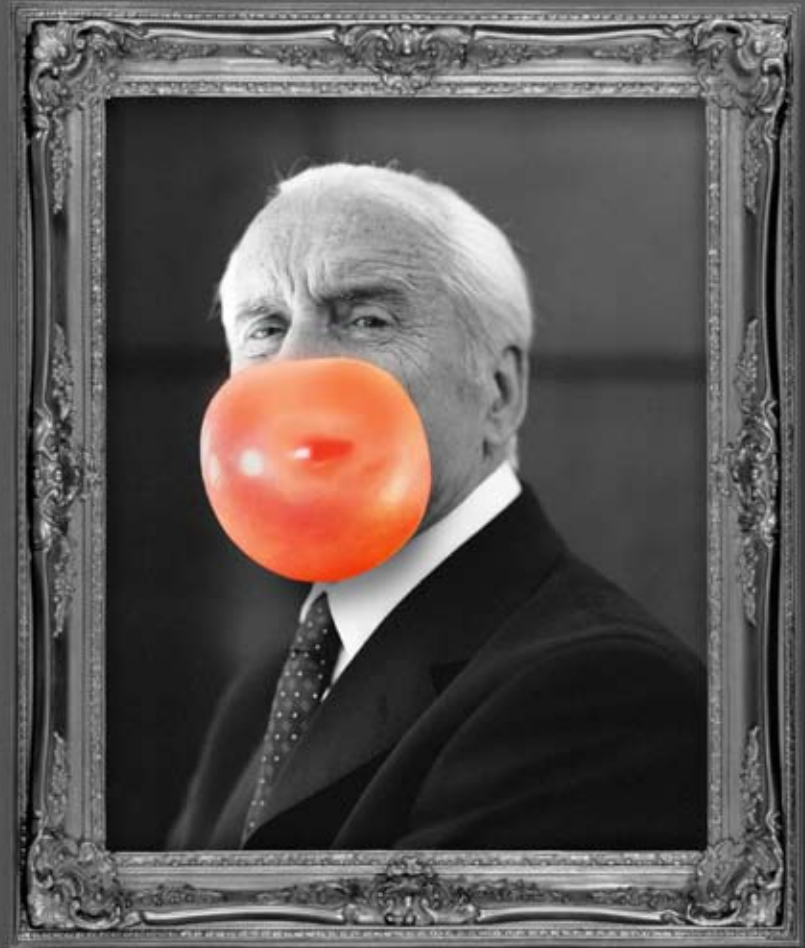
Flashbacks ledstjärna är yttrandefrihet och att vara en plats där "alla som vill skall ha en röst och uttrycka sin åsikt".

för elektroniska anslagstavlor. I dagsläget har Flashback forum över 10 000 registrerade medlemmar och många fler oregistrerade läsare. Flashbacks ledstjärna är yttrandefrihet och att vara en plats där "alla som vill skall ha en röst och uttrycka sin åsikt". Forumet uppmannar sina medlemmar att vara försiktiga med personuppgifter. För att garantera medlemmarnas integritet är det förbjudet att lägga ut andra medlemmars personuppgifter eller ip-nummer i forumet. Vad gäller icke-medlemmar verkar ingen sådan policy finnas vilket får följden att människor, bland annat sådana som figurerar i uppmärksammade brottsutredningar, ofta hängs ut med både namn och bild. Detta sistnämnda var nyligen aktuellt i de så kallade Arboga-morden. Mindre än en timme efter att mordet blev känt i media skapades en diskussionstråd i ämnet på Flashback. Där dök ganska snart bilder och namn på både offer, närstående och misstänka gärningsmän upp. De inblandades aktiviteter på nätet, bland annat

personer när det kanske egentligen är fenomenet i sig man vill slå ner på. Att människan är nyfiken till sin natur är det nog få som kan förneka. Diskussioner om uppmärksammade brottmål är knappast en ny företeelse. Samtidigt är det tydligt att det är skillnad på att framföra spekulationer och smaskiga detaljer hemma vid köksbordet och att framföra desamma på internetforum med tiotusentals läsare. I en rättstat lever vi efter principen att en misstänkt är oskyldig aram till dess att motsatsen har bevisats. Denna princip verkar inte ha fått genomslag överallt på nätet. Därför är det nog på sin plats att fortsätta följa den gamla devisen att man ska vara försiktig med vad man lägger ut om sig själv på nätet. Är man inte det kanske det hamnar på Flashback forum en vacker dag.

ALEXANDRA CLASÈN
Termin 4

Hårda slipsknutar?

Inte hos Roschier!

Vill du börja på en affärsjuridisk byrå som tänker utanför de vanliga ramarna? Ett ställe där man vågar bryta ny mark och skapa nytt? Där du är med och bygger och formar din framtid? Och är en värdefull kugge från dag ett? Välkommen till Roschier! I Stockholm sitter vi i nya stora lokaler där Blasieholmen sticker ut i Östersjön. Just Östersjöregionen är viktig för oss på

Roschier. Det är här vi har våra klienter och det är här de gör sina affärer. Därför är det ingen slump att våra kontor ligger runt Östersjön. Och vi expanderar snabbt. Gå till www.roschierrecruitment.com för att skicka in en ansökan eller få mer information. Roschier – värdefull affärsjuridik

Bolognaprocessen – vad är det och hur påverkar den studenterna?

Bolognaprocessen är ett samarbete om högre utbildning mellan 45 europeiska länder. Bolognaprocessens övergripande mål är att till år 2010 skapa ett gemensamt europeiskt område för högre utbildning. Den har även som mål att främja rörlighet inom den högre utbildningen, att främja anställningsbarhet och att främja Europas konkurrenskraft/attraktionskraft som utbildningskontinent.

Bolognaprocessen är ett samarbete om högre utbildning mellan 45 europeiska länder. Bolognaprocessens övergripande mål är att till år 2010 skapa ett gemensamt europeiskt område för högre utbildning. Den har även som mål att främja rörlighet inom den högre utbildningen, att främja anställningsbarhet och att främja Europas konkurrenskraft/attraktionskraft som utbildningskontinent.

Yrkesutbildningar, exempelvis juristprogrammet, är i princip undantagna från Bolognaprocessen, även om det som påverkar den högre utbildningen i allmänhet också påverkar yrkesutbildningarna i varierande omfattning. Yrkesutbildningar omfattas i stället av Köpenhamnsprocessen för yrkesutbildning, som är en integrerad del av EU-samarbetet på yrkesutbildningsområdet. Köpenhamnsprocessens övergripande mål är att:

- ☐ öka tydligheten i och jämförbarheten mellan Europas yrkesutbildningssystem, inklusive utbildningsbevisen,
- ☐ främja erkännande av studiemeriter i andra europeiska länder än där de förvärvats,
- ☐ höja kvaliteten i yrkesutbildningen, och
- ☐ främja en utveckling av branschernas egna utbildnings- och kompetensbevis.

Det har pågått ett omfattande arbete med att omdana den högre utbildningen i allmänhet i Bolognaprocessens anda. Bland annat har Högskolelagen och högskoleförordningen ändrats. Vid Juridiska institutionen har det genomförts och pågår arbete med att göra de förändringar som är påkallade. De

utbildningsanordnare som har juristprogram i Sverige har samverkat nära i förändringsarbetet. De huvudsakliga förändringarna anges i det följande.

Utbildningsstrukturen och examensbenämningen

Den 4,5-åriga Juris kandidatexamen bytte enligt högskoleförordningen namn till Juristexamen den 1 juli 2007. Det är en yrkesexamen på avancerad nivå. De som har påbörjat studier på juris kandidatprogrammet före detta datum har rätt att få den gamla benämningen även därefter, dock längst till och med utgången av juni 2015 (så det gäller att skynda på...). Hotet om att juristprogrammet skulle inlemmas i Bolognaprocessens uppläggning av högre studier i allmänhet och bli femårig (3 år för ”Bachelor”-examen och ytterligare 2 år för ”Master”-examen) avväjdes alltså.

De generella examina som finns på grundnivå och avancerad nivå är följande. I högskoleförordningen framgår att från och med den 1 juli 2007 Högskoleexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 120 högskolepoäng (en poäng i det tidigare systemet motsvarar 1½ högskolepoäng; 60 högskolepoäng är alltså heltidsstudier under ett normalstudieår om 40 veckor) med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer. Kandidatexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer, varav minst 90 högskolepoäng med successiv fördjupning inom det huvudsakliga

området (huvudområdet) för utbildningen. Högskoleexamen och kandidatexamen är generella examina på grundnivå.

Magisterexamen är en generell examen på avancerad nivå, som uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 60 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer, varav minst 30 högskolepoäng med fördjupning inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen. Därtill ställs krav på avlagd kandidatexamen, konstnärlig kandidatexamen, yrkesexamen om minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen.

Masterexamen är en generell examen på avancerad nivå, som uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 120 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer, varav minst 60 högskolepoäng med fördjupning inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen. Därtill ställs krav på avlagd kandidatexamen, konstnärlig kandidatexamen, yrkesexamen om minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen.

Landets sex anordnare av Juristprogram har lite olika syn på behovet av treåriga utbildningar på grundnivå i juridik (mer eller mindre självständiga eller som en ”etappavgång” från juristprogrammet) och på byggnadsutbildningar på avancerad nivå inklusive tillträdeskrav.

I Uppsala har vi redan fått tillstånd att behålla

Foto: Tommy Westberg

kursen International and comparative law för utländska studenter. Det är en ettårig magister–utbildning.

Frågor vi måste ta ställning till framöver är huruvida vi skall behålla den tvååriga högskoleexamen (den är i dagsläget möjlig att avlägga endast för studenter som har minst en kurs i juridik avklarad före den 1 juli 2007), om vi skall inrätta en treårig generell examen (”kandidatexamen i rättsvetenskap”) och om vi skall inrätta en Masterexamen utan särskild inriktning inom juridiken om 120 högskolepoäng och en eller flera Masterexamina med särskild inriktning. En grundläggande förutsättning för att inrätta nya examina är, enligt min uppfattning, att dessa inte förändrar uppläggnings av juristprogrammet negativt. Dessa frågor

kommer att behandlas i samband med den del av institutionens kvalitetsreform som innebär en översyn över i de olika kurserna ingående ämnenas vara eller inte vara, deras placering i kurser och eventuella behov av nya ämnen. I dagsläget finns alltså inte dessa examina!

Examensbenämningar

Vad gäller engelsköversättning av yrkesexamen juristexamen är denna Degree of Master of Laws (brukar förkortas LL.M.), vilken är väl etablerad och känd såväl nationellt som internationellt.

Betygssystemet

Som betyg skall även fortsättningsvis enligt högskoleförordningen användas något av

uttrycken underkänd, godkänd eller väl godkänd, om inte högskolan föreskriver ett annat betygssystem. Någon rätt för studenter att begära ECTS-betyg (sjugradig betygsskala) infördes inte i högskoleförordningen, trots att det fanns sådana förslag tidigare. Vid Uppsala universitet har rektor beslutat att målsättningen är att en fyrgradig betygsskala (alltså densamma som vi redan i dag använder) skall tillämpas. En fyrgradig betygsskala är vad institutionen har förespråkade, eftersom det har varit svårt att få nationell enighet om att avskaffa de graderade betygen. Vi ansåg att det är viktigt att upprätthålla kvaliteten på utbildningen och att försöka dämpa betygshetsen. Det är svårare med en sjugradig betygsskala. Våra tidigare betygsgrader har alltså inte ändrats.

Vi har framhållit att det är av stor vikt att landets juridiska fakulteter och institutioner har en likadan betygsskala. Skälet är att juristutbildningarna i landet dels har samma avnämare, dels vänder sig till samma sökande. En ordning med ECTS-betygsskala för vissa svenska studenter skapar oreda och förvirring för avnämarna. Liknande synpunkter har framförts från de övriga utbildningsanordnarna i landet.

I Stockholm har universitetets rektor beslutat att den sjugradiga ECTS-betygsskalan skall användas. Juridiska institutionen vid Stockholms universitet har dock fått dispens och kan behålla den fyrgradiga skalan. Om den behålls måste dock enligt rektors beslut de studenter som frågar efter det sjugradiga betyget före tentamenstillfället ha rätt till det. Stockholmsinstitutionen har beslutat sig för att utnyttja dispensen i betygsfrågan. Begäran om betyg enligt den sjugradiga skalan skall framställas av studenten före examinationstillfället. Betyget enligt den sjugradiga skalan ges i sådant fall i stället för det ordinarie betyget. En student kan inte efter examinationstillfället få betyget enligt den fyrgradiga betygsskalan omvandlat till ett betyg enligt den sjugradiga skalan. Inte heller kan den student som begärt att få betyg enligt den sjugradiga skalan i efterhand få betyget omvandlat till den fyrgradiga skalan.

Utbildnings- och kursplanearbetet m. m. När det gäller att anpassa utbildningsplanen för juristprogrammet och kursplanerna till Bolognaprocessen (bland annat med lärandemål) så har utbildningsplanen

Foto: Tommy Westberg

och kursplanerna redan ändrats. En skillnad är att det inte kommer att vara möjligt att skriva examensarbete om tio poäng (15 högskolepoäng) i framtiden; endast examensarbeten om 20 poäng (30 högskolepoäng) blir tillåtna. Även i detta avseende blir det enligt övergångsbestämmelserna tillåtet för de studenter som var antagna före den 1 juli 2007 att göra som tidigare. Det är, liksom tidigare, möjligt att utföra ett examensarbete med praktik (30 högskolepoäng), eftersom praktikinslaget är en integrerad del i examensarbetet.

Utlandsstudier m.m.

Såvitt jag kan bedöma kommer institutionens studieutbyten med andra

universitet utomlands inte att påverkas av Bolognaprocessen. Det kommer alltså att bli möjligt i samma omfattning som hittills att studera utomlands via institutionen. Hur det blir med anställningsbarhet utomlands undandar sig mitt bedömande, men en rimlig gissning är att det på sikt kommer att bli större möjligheter till arbete utomlands (det är ju liksom en av grundtankarna med EU). Hur lång den sikten är vet jag inte, men förmodligen rätt lång. I internationella organisationer etc. finns det ju redan nu goda möjligheter för svenska jurister att arbeta.

Nyanställning

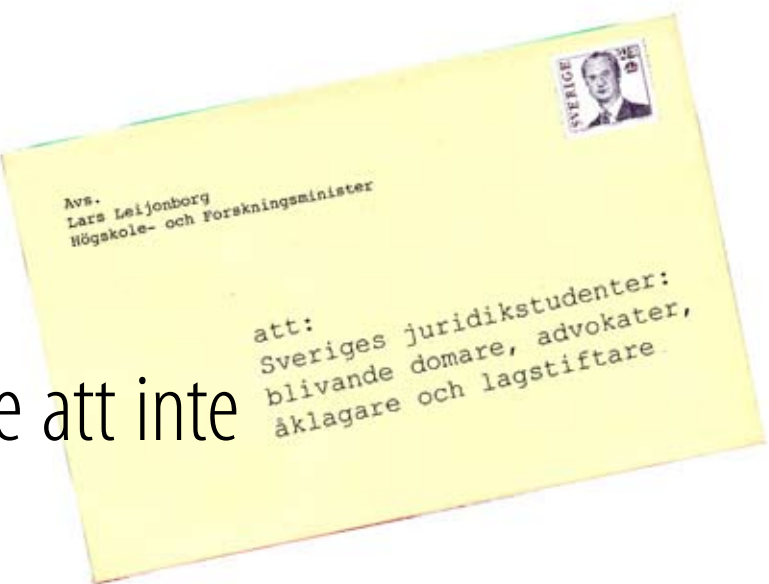
Jonas Malmberg har anställts som professor i civilrätt, särskilt arbetsrätt. Han disputerade vid institutionen år 1997 på

avhandlingen ”Anställningsavtalet - Om anställningsförhållandets individuella reglering”. Under 1997-2007 arbetade Malmberg vid Arbetslivsinstitutet, sedan 2004 som professor i arbetsrätt. Malmberg har en omfattande produktion av böcker, utredningar och artiklar inom svensk och europeisk arbetsrätt, bl.a. Hållfast arbetsrätt för ett föränderligt arbetsliv (Ds 2002:56), Effective Enforcement of EC Labour law (Kluwer 2003) och Anställningsförhållandet (Iustus 2006). Han har vid flertal tillfällen anlitats som expert i statliga utredningar och av EU-kommissionen. Han är kursföreståndare för terminskurs 2 och fördjupningskurserna European Labour Law och Arbetsrätt (fr.o.m. VT 2009).

Hans Eklund
Studierektor

Brevet.

Det är väldigt frustrerande att inte få kredd för det här.

Plötsligt en dag blev jag ombedd att skriva månadens brev i Press Judicata.

Förfrågan kom via mail från den biträdande redaktören för tidningen, som tyckte att ett månadsbrev från mig skulle passa bra i detta nummer som har temat ”Media” efter jag är en av de mest medialt intressanta juristerna på senare tid. Jag blev uppriktigt förvånad när jag fick mailet, eftersom den anonyma blogg jag blev uppmärksamrad för är avsmogn sedan drygt ett år tillbaka, och de synnerligen flitiga kommentatorerna för länge sedan har återgått till att på full tid göda sina redan slaktfärdiga delägare på advokatbyrån.

Visserligen visade media ett visst intresse för mig under den tid bloggen levde, trots att jag bara kan tillgodoräknas ett fåtal av de 53 googleträffar man får ifall man söker på mitt för- och efternamn inom citattecken. Jag har blivit intervjuad av några tidningar i olika sammanhang, och ett par av intervjuerna ägde rum vid personliga möten på skumma caféer. Eftersom jag bloggade om min arbetssituation var jag väldigt noga med att hålla min identitet hemlig. Därför föregicks dessa möten av mer eller mindre paranoida säkerhetsarrangemang, och när jag dök upp på intervjuerna var jag nästan iförd trenchcoat och pilotbrillor. En av mina närmaste vänner tyckte att det hela lät så agentmässigt att han genast föreslog att jag skulle gå ner till den lokala alkisbänken och skaffa mig en målvakt.

» Även om jag faktiskt har fått uppleva en rejäl egoboost måste erkännas att jag många gånger har känt en nästan obetvinglig lust att gå ut och berätta vem jag egentligen är

En av dessa intervjuer skedde med Sydsvenskan. Jag var vansinnigt nervös under hela intervjun, eftersom jag inte av misstag ville avslöja något som kunde röja mig, och när jag fick den tryckta tidningen i min hand var jag väldigt nyfiken. Jag läste artikeln och var riktigt nöjd – ända tills jag kom till sista raden. Där stod följande att läsa: ”Det är faktiskt oerhört frustrerande att inte få kredd för det här”.

-Hrmpf! Vad är det här!? tänkte jag upprört, eftersom jag inte kunde dra mig till minnes att jag hade sagt något så ovärdigt. Tankarna virvlade runt. Hur skulle jag få journalisten att ta tillbaka det gravt felaktiga citatet? Skulle folk tro att jag ville bli juristkändis och egentligen bara

var ute efter Leif Silberskys halvtidstjänst som juridisk expert i TV 4:s morgonsoffa?

När min inledande reaktion hade lagt sig kom insikten dock smygande likt ångest en söndagsmorgon. Journalisten kanske inte var ute och cyklade i alla fall. Jag var ju ändå tvungen att erkänna för mig själv att det var rätt så smickrande med all uppmärksamhet. När jag tänkte efter så var det ju faktiskt jag som gick in flera gånger per dag på kommentarssidan för att se ifall någon hade skrivit något jag kunde hålla i min till synes bottenlösa behållare för bekräftelse. När bloggen diskuterades i något sammanhang satt jag i smyg och myste över att folk faktiskt diskuterade och verkade roas av det jag skrev, och när jag blev vald till årets tredje mest beundrade jurist efter tungviktarna Lambertz och Blix i en omröstning bland unga jurister blev jag så högfärdig att jag höll på att sätta kaffet i halsen.

Även om jag faktiskt har fått uppleva en rejäl egoboost måste erkännas att jag många gånger har känt en nästan obetvinglig lust att gå ut och berätta vem jag egentligen är, bara för att det skulle ge en sådan kick i fem sekunder. Nu känns dock nyheten om min identitet lika aktuell

som Linda Rosing, och därför tror jag att jag avstår. Hypen är över, och det är nog tur, för annars skulle jag troligen ha utvecklats till en odräglig hybrishärd.

Så det är väl bara att erkänna att journalisten på Sydsvenskan faktiskt slog huvudet rätt på spiken. Kort sagt – det var faktiskt rätt frustrerande att inte få kredd för bloggen.

**TINGSNOTARIEN
FRÅN OBYGDEN**
känd bloggare
tingsnotarien.blogg.se

Månadens jurist.

Vi fortsätter letandet efter Hur ser en vanlig arbetsdag egentligen ut för en vanlig jurist? Press Judicata ringde upp Försäkringskassan för att kolla läget.

Bland juriststudenter finns en del fördomar om hur det är att arbeta på en myndighet. Många verkar ha uppfattningen att arbetet mest går ut på att "vända dammiga papper". Är det verkligen så? -Nej, absolut inte, svarar Nina Hellgren. Hon har arbetat som personlig handläggare på Försäkringskassan i Uppsala i två år och trivs.

Som personlig handläggare har hon främst sysslat med sjukförsäkring och bland annat hjälpt sjukskrivna med samordning mellan olikamyndigheter och arbetsgivare. Visserligen ingår det en del dokumentation i tjänsten men en stor del av arbetstiden går åt till att träffa människor, både kollegor och klienter. Det är just dessa möten med människor och möjligheten att kunna hjälpa dem att lösa sina problem som Nina tycker bäst om med sitt jobb.

Nina tog sin jur. kand. vid Uppsala Universitet 1998.

- När jag började plugga juridik var jag precis som många andra intresserad av att bli advokat eller att arbeta inom domstolsväsendet, säger hon.

Under utbildningen väcktes Ninas intresse för EG-rätt vilket hon riktade in sina studier på under sina sista tre terminer före examen.

Hon åkte också som Erasmusstudent till Leeds i ett år där hon bland annat studerade just EG-rätt samt internationell privaträtt och engelsk bolagsrätt. Efter examen arbetade hon några år på förlaget Thomson Fakta där hon sysslade med EG-relaterade frågor. Efter sin mammaledighet tröttnade hon på att pendla från Uppsala till Stockholm och sökte sig därför till Försäkringskassan.

Nina har precis tillträtt en ny tjänst på Försäkringskassan som hon fått bland annat

När jag började plugga juridik var jag precis som många andra intresserad av att bli advokat eller att arbeta inom domstolsväsendet

tack vare sin juridiska utbildning. Tjänsten innebär att Nina ska fungera som en juridisk specialist och hjälpa försäkringskassans handläggare med olika juridiska problem, främst med tolkningsfrågor.

Att arbeta på en myndighet är inte det bästa betalda arbetet man kan ha som jurist. Lönen

är lägre än i den privata sektorn. Just löneläget och den ständiga tidsbristen, mycket arbete på lite tid, är de negativa sidorna av arbetet. Nina hade själv vissa fördomar mot hur det var att arbeta på Försäkringskassan innan hon själv började där. När hon väl började blev hon positivt överraskad.

- Det är en bra stämning bland kollegorna, alla är verkligen måna om att skapa en bra arbetsmiljö.

På det stora hela överväger fördelarna nackdelarna. Att undersöka, fundera och tolka lagrum för att komma fram till den bästa lösningen för varje enskild sjukskriven känns meningsfullt och roligt även om man ibland får vända på ett dammig papper eller två.

ALEXANDRA CLASÉN
Termin 4

Juridiska föreningen informerar

Äntligen!

Vår i luften och snart har nästan en hel termin gått. Så vad har hänt på JF? Massor! Här är en liten del av de aktiviteter som har genomförts:

Vi har betat av cirka två klassfester i veckan. Klubbverkarna har därmed fått jobba en hel del, och det har de gjort bra!

Caféverksamheten har gått strålande, nästan alla ämbetsmän har gjort sin plikt och servat juriststudenter som velat ha kaffe och basgruppsmöte. Vi har haft årets försäljningstopp också, P3-gasquebiljetterna.

Gasquen var i vanlig ordning en succé, och både ekonomerna och medicinerna visade sig återigen vara trevligare än man kunde tro. I år hade de också – mot all förmodan – valt ovanligt snälla och artiga ordföranden, något jag bittert fick erfara när jag som siste man ut höll talet till ekonomen. Med ordförande emeritus ekonomslakt från 2006 i gott minne hade jag skrivit ett eh, låt oss säga, lite mindre snällt tal. Lyckligtvis låg mitt tal sist så det verkar inte ha gjort något större intryck...

Givetvis har vi sysslat med annat än fester; två av våra huvudsponsorer har redan besökt oss, och fler besök och events är inplanerade under våren. Vi har också genomfört förhandlingar

om nya sponsoravtal med framgång.

Vi i styrelsen har dessutom roat oss med att försöka styra upp föreningens arkiv. I ett rum på Carolina Rediviva har JF massor med lådor som ingen riktigt vet vad de innehåller. Hittills har vi grävt oss igenom en del av materialet och hittat gammal bokföring och en riklig dokumentation av föreningens verksamhet genom tiderna.

Studieutskottet har arbetat med att synliggöra andra yrken inom juridiken än de affärsjuridiska. En åklagare har redan besökt Jontes för att berätta om sitt yrke, och framöver kommer även kommunjurister. I programgruppens regi har före detta JämO Claes Borgström besökt Jontes. Gudrun Schyman har också talat inför JFs medlemmar i april.

Vi har även haft vår årliga styrelseförnedring, alltså innebandyturneringen Culpa Cup. Lyckad på alla sätt och vis, utom möjligen att styrelsen traditionsenligt kom sist.

Apropå styrelsearbete har ordföranden för studieutskottet och jag varit i Göteborg, på ordförande- respektive JURO-möte. Det senare är juriststudenternas riksorganisation som diskuterar bland annat studiebevakning. På ordförandemötet avhandlades bland annat

kårobligatorieutredningen och vår sociala samverkan, dels Nordisk Vecka, dels också möjligheten att ordna fler gemensamma arrangemang.

Jag har även besökt vår systerförening Lex i Åbo och deltagit i ett nordiskt ordförandemöte som kom att handla främst om vårt nordiska samarbete. Tvärtemot vad som påstås bland annat i föregående nummer (debattartikel i Press Judicata # 1 2008) av Press Judicata pågår sedan förra året ett förbättringsarbete och det finns en vilja till förändring av de inslag som inte är tillräckligt seriösa. De nordiska ordförandena bildade på mötet ett gemensamt organ som kommer att arbeta för att ytterligare utveckla samarbetet mellan föreningarna. Redan i höst kommer ett nytt nordiskt ordförandemöte att gå av stapeln och innan dess har vi det internationella sekretariatets årsmöte i Uppsala, till vilket det nybildade ordförandeorganet har framfört sina önskemål om åtgärder.

När denna tidning kommer ut har även diplomeringsmiddagen ägt rum för alla som nått det hägrande målet, en jur.kand.-examen.

Vi har också majstämma den 10 maj och väljer en rad med nya ämbetsmän. Sök ett ämbete du också, vi har som du märker en rad olika aktiviteter. Det finns säkert någon del av JF som passar just dig!

Antonia Wopenka
Ordförande JF

10 maj

Stämma och val till sociala-, administrativa-, och studieutskottet.

Brusewitzsalen

Mer info: www.jf-uppsala.se & www.studieutskottet.se

Läs gärna mer om Juridiska Föreningens verksamhet på www.jf-uppsala.se

Försäkringsk

Den ljusnande framtid är vår.

90 timmars veckor, ingen övertid ersättning och en timlön som efter fyra och ett halvt års universitetsstudier är lägre än byråns lokalvårdare. Den gängse bilden av den unga juriststudentens inträde på arbetsmarknaden präglas är kantad av slavkontrakt, oanständigt låga löner och utpräglade hierarkisystem. Men, stämmer den bilden verkligen generellt sett? Press Judicata har tittat närmare på de yngre juristernas nya krav, arbetsgivarnas inställning och läget på arbetsmarknaden.

Juristyrket har länge förbundits med inställningen att det är att det är tufft att jobba hårt och oavbrutet. På så vis ökar tydligen juristungen sin status i flocken. Många arbetsgivare ställer också explicit höga krav på kvantitet och kvalitet av sina nyanställda. Allt fler kan dock skönja en förändring i synsättet på arbetsförhållanden hos de yngre juristerna. – Dagens unga vill få ut väldigt mycket mer av sin arbetsplats. De vill ha bra utbildning och mötas med tydligt engagemang och

Även sett till utvecklingen på arbetsmarknaden finns anledning att se ljus på framtiden

uppmärksamhet på arbetsplatsen, observerar Anne Ramberg, Advokatsamfundets generalsekreterare. De nya kraven har medfört att arbetssättet förändrats och att arbetsmiljö och arbetsvillkor har blivit en profilfråga för många arbetsgivare, men kanske tydligast för advokatbyråerna. Många använder sig av en tydlig hållning för arbetstid, föräldraförmåner och tekniska bekvämligheter som konkurrensmedel för att attrahera de unga. – Priset för att göra karriär får inte vara att livet i övrigt sätts på undantag, vilket vi som arbetsgivare förväntas vara lyhörda inför. Detta är en stor utmaning i vår verksamhet och något som vi också ständigt försöker hitta lösningar på, säger Johan Josjö, delägare och managing partner på Gernandt & Danielsson. För dem som vill och kan jobba mycket erbjuds inte sällan lockelser i form av provisionslön och bonussystem. – Från och med det fjärde året som anställd på G&D erhåller den biträdande juristen provisionslön, baserad på byråns arvode för dennes arbete. Provisionslönesystemet är flexibelt, rättvist och mycket uppskattat av våra biträdande jurister, berättar Johan.

En annan faktor som uppmärksammats är behovet av delaktighet. I allt större utsträckning sker arbetet i grupper där mindre erfarna jurister arbetar tillsammans med äldre kollegor.

– På Setterwalls är vi *indelade i kompetens- och specialistgrupper där såväl delägare, biträdande jurister och sekreterare ingår. Vi arbetar alltid tillsammans med klienten i team, som en delägare ansvarar för och aktivt deltar i, berättar Maj-Britt Arhelm, Setterwalls marknadschef.* En annan profilfråga är internutbildning. Ofta ingår utbildningsprogram, tillgång till kunskapsbanker och täta utvecklingssamtal i de första åren av anställningen. – På Setterwalls omfattas varje jurist av *en generell och fastställd utbildningsplan som innehåller en enhetlig grundutbildning och en fortlöpande vidareutbildning.* Aktuella frågor, såsom nyheter inom rättsområden, etik och annat, uppmärksammas på byrån och utbildning ges fortlöpande även med avseende på detta, berättar Maj-Britt.

Även sett till utvecklingen på arbetsmarknaden finns anledning att se

ljus på framtiden. Av högskoleverkets senaste arbetsmarknadsrapport framgår att behovet av jurister kommer att öka de närmaste åren. Framst gäller detta med avseende på företagstjänster och inom den offentliga förvaltningen. Inom rättsväsendet blir det troligen ingen ökning av antalet jurister men väl en hel del nyrekryteringar på grund av stora pensionsavgångar. En åldrande, i huvudsak manlig, juristkår kommer successivt att ersättas av de nyexaminerade juristerna varav ca sextio procent idag utgörs av kvinnor. Tyvärr förekommer det också, vid sidan av den positiva bild som skisserats ovan, även missförhållanden i anställningsvillkor och arbetsförhållanden för nyutexaminerade jurister. Det enda sättet att komma ifrån det problemet är att öka medvetenheten bland unga jurister om arbetets värde och att våga ställa motkrav på arbetsgivaren. Med en orimlig arbetsbörda eller dåliga arbetsvillkor som är svårörenliga med ett modernt liv blir det svårare att rekrytera duktiga medarbetare. Som det ser ut nu är således förhandlingsläget för oss unga jurister ljus.

JO-ANNA NORDSTRÖM
Termin 6

GÖR DIN RÖST HÖRD!
SÄG VAD DU TYCKER I PRESS JUDICATAS DEBATTFORUM via
www.jf-uppsala.se

Room for individuality, space for success

The business law market is dynamic and ever-changing, which calls for flexibility and diversity. That is why we are looking for individuals with different backgrounds and personalities to be part of our team. If you possess flexibility, imagination and ambition, we can offer you opportunities within Swedish and international business law. Our unique cross-border approach has taken us out into the world, with offices in more than 38 countries, and it could also be your path to an exciting and successful career in international business law.

Take your first step by visiting us at
www.dlanordic.com

Advokatfirma Lindhs DLA Nordic

VINGE

En bra start på karriären

STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ HELSINGBORG LONDON BRYSSEL HONG KONG SHANGHAI

 www.vinge.se